

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně: **S. K.**
zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
IČ 00007064, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 6. 2025, č. j. MV-81836-4/SO-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen "správní orgán I. stupně") rozhodnutím ze dne 3. 4. 2025, č. j. OAM-1840-59/PP-2019 zamítlo dle § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 1. 8. 2021 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a současně dle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobkyni stanovilo lhůtu k vycestování

z území České republiky 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Žalovaná odvolání žalobkyně proti rozhodnutí orgánu I. stupně zamítla a toto rozhodnutí potvrdila.

- Žalobkyně podala proti napadenému rozhodnutí žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

II. Žalobní argumentace

- Žalobkyně namítá, že postup a rozhodnutí správních orgánů jsou v rozporu se zákonem. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje zejména v nedostatečném zjištění skutkového stavu, což vedlo k nesprávné právní kvalifikaci případu a chybné aplikaci některých ustanovení zákona o pobytu cizinců. Správní orgány podle ní rovněž porušily zásady zakotvené ve správním řádu, zejména zásadu zákonnosti a materiální pravdy (§ 2 odst. 1 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), jakož i povinnost šetřit oprávněné zájmy dotčených osob (§ 2 odst. 3 a 4 správního řádu).
- Dále žalobkyně namítá, že správní orgány nedostatečně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života, jak vyžaduje § 174a zákona o pobytu cizinců a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V důsledku uvedených nedostatků považuje napadené rozhodnutí rovněž za nepřezkoumatelné, neboť jeho odůvodnění neodpovídá požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu.
- Žalobkyně uvádí, že správní orgány nesprávně posoudily otázku, zda splňuje podmínky pro postavení rodinného příslušníka občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 30. 7. 2019. Tvrdí, že toto ustanovení na její situaci dopadá, a odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu vydané v jejích předchozích řízeních (rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 Azs 63/2021-63, a rozsudek ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75), jakož i na účel Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), zejména čl. 3 odst. 2.
- Podle žalobkyně žalovaná nepřihlédla k ekonomickým a citovým vazbám mezi ní a jejím synem R., které přetrvávají i přes jeho výkon trestu odnětí svobody. Žalobkyně zdůrazňuje, že se synem sdílí společnou domácnost od jeho narození. Celá rodina, včetně žalobkyně, je navíc zcela ekonomicky závislá na synových podnikatelských aktivitách. Skutečnost, že syn vykonává trest odnětí svobody, podle ní neznamená zánik společné domácnosti, neboť kontakt se synem je nadále pravidelně udržován prostřednictvím návštěv a telefonních hovorů.
- Žalobkyně dále namítá, že správní orgány neprovedly jí navrhané důkazy, zejména výslech její osoby a syna, což je podle ní v rozporu se zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu) i judikaturou NSS (např. rozsudek č. j. 1 Azs 314/2021-47). Pokud správní orgány návrhy na provedení důkazů odmítly, měly toto rozhodnutí řádně odůvodnit.
- Žalobkyně zdůrazňuje, že na území České republiky pobývá od roku 2007 a za tuto dobu si ona i její rodina vytvořily významné sociální a ekonomické vazby. Vycestování by tyto vazby zpřetrhalo. K důkazu odkazuje na protokol o výslechu manžela ze dne 11. 9. 2018, z něhož vyplývá, že děti žalobkyně považují Českou republiku za svůj domov, absolvovaly zde školní docházku, naučily se jazyk a vytvořily si zde přátelské vazby. V Turecku se naopak cítily nešťastné a izolované. Rodina je navíc ekonomicky závislá na podnikatelských aktivitách syna R., který se stal jejím živitelem.

9. Podle žalobkyně se správní orgány vůbec nezabývaly dopady rozhodnutí na její děti, zejména H., B. a nezletilou J. K., které žijí v České republice převážnou část svého života. Vycestování rodičů by pro ně znamenalo zásadní zásah do jejich života. V této souvislosti žalobkyně odkazuje na rozsudek NSS ze dne 3. 11. 2022, č. j. 10 Azs 202/2022-47, podle něhož nelze posuzovat přiměřenost zásahu do rodinného života bez zjištění jeho konkrétní kvality.
10. Správní orgány podle žalobkyně nesprávně dovodily, že odloučení žalobkyně od rodiny by bylo přiměřené, protože manžel i syn vykonávají trest odnětí svobody. Žalobkyně namítá, že tento závěr ignoruje skutečnost, že rodinné vazby přetrvávají a jsou realizovány v maximální možné míře prostřednictvím návštěv a telefonních kontaktů. Podle žalobkyně by nucené vycestování znamenalo dlouhodobé odloučení od syna a nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života, což je v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která je součástí českého právního řádu. Navrhla proto, aby krajský soud rozhodnutí žalované zrušil a věc ji vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Ve vyjádření k žalobě žalovaná nejprve stručně rekapitulovala obsah žalobních námitek, které se shodují s námitkami uplatněnými v odvolání, a poté se k nim podrobně vyjádřila.
12. Žalovaná zdůraznila, že z právní úpravy ani z čl. 2 odst. 2 či čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES nelze dovodit právo na udělení pobytového oprávnění rodiči zletilého občana EU bez prokázání závislosti na tomto občanu. V této souvislosti žalovaná poukázala na to, že v průběhu legislativního procesu byla definice čl. 2 odst. 2 směrnice 2004/38/ES upřesněna doplněním věkových a dalších limitů pro rodinné příslušníky občanů EU a že i z čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/EU plyne, že se jedná o ustanovení dopadající na osoby závislé na občanu EU, nikoli opačně. Podle žalované nelze ani z judikatury Soudního dvora EU vyvodit, že by existovalo právo na sloučení rodiny dospělých občanů EU s jejich rodiči bez dalších specifických podmínek.
13. K námitce nepřiměřeného zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života žalovaná uvedla, že vzhledem k okolnostem případu nejde o zásah nepřiměřený. Zdůraznila, že žalobkyně je v produktivním věku, zdravotně způsobilá a schopná být výdělečně činná, přičemž ze spisového materiálu nevyplývá, že by rodina nebyla finančně zabezpečena. Nebylo prokázáno, že by žalobkyně nemohla obstát v zemi původu, ani že by její rodina nemohla následovat do domovského státu.
14. Žalovaná dále uvedla, že všechny děti žalobkyně, s výjimkou syna R., nemají na území České republiky platné oprávnění k pobytu a opakovaně jim byla uložena povinnost opustit území členských států EU. Syn R. je již dospělý a může na území pobývat bez rodičů, ostatní děti jsou státními příslušníky Turecké republiky a ze správního spisu nevyplývají žádné skutečnosti, které by bránily jejich vycestování. Žalovaná nezpochybňuje, že žalobkyně sdílela se synem společnou domácnost od jeho narození, avšak nelze učinit závěr, že by na něm byla v současnosti závislá, neboť syn vykonává trest odnětí svobody.
15. Žalovaná rovněž poukázala na to, že manžel žalobkyně i její syn spáchali na území České republiky zvláště závažný zločin jako členové organizované skupiny, kdy napomáhali jiným přepravit se přes území České republiky, tento čin organizovali a získali pro sebe

prospěch velkého rozsahu. Podle žalované lze obtížně předpokládat, že by žalobkyně, pokud s nimi žila ve společné domácnosti, o těchto protiprávních aktivitách nevěděla.

16. K námitce, že nucené vycestování žalobkyně povede k dlouhodobému odloučení od syna, žalovaná uvedla, že tuto skutečnost nelze klást k tíži správním orgánům, neboť protiprávního jednání se dopustil syn žalobkyně a oba museli být srozuměni s tím, že se po určitou dobu nebudou moci stýkat. Zdůraznila, že mohou zůstat v telefonickém kontaktu a po výkonu trestu může syn matku následovat.
17. Žalovaná uzavřela, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, zamítnutím žádosti nedošlo k nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života a nic nebrání jejímu vycestování do domovského státu. Navrhla proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

19. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 30. 1. 2019 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy o přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobkyně podala předmětnou žádost, protože má za to, že je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, a to proto, že její syn R. K., nar. XXX, nabyt dne 14. 1. 2019 občanství České republiky.
20. Správní orgán I. stupně po shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a seznámení s nimi rozhodnutím ze dne 16. 7. 2019, č. j. OAM-1840-19/PP-2019, žádost žalobkyně, kterou podal i její manžel, o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky zamítl dle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť dospěl k závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a téhož zákona a současně žalobkyni stanovil lhůtu k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 7. 2019 rozhodnutím ze dne 26. 9. 2019, č. j. MV-119668-4/SO-2019. Žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 9. 2019 zamítl Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutím ze dne 18. 2. 2021, č. j. 30 A 95/2019-65. Nejvyšší správní soud však předmětné rozhodnutí krajského soudu i rozhodnutí žalované ze dne 26. 9. 2019 rozsudkem ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 Azs 63/2021-63 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, neboť správní orgány i krajský soud pochybily, když výslovně vyloučili aplikaci § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců na případy žalobkyně s jejím manželem a dále jej v jejich případech neposuzovaly. Nejvyšší správní soud se neztotožnil s úvahami krajského soudu a správních orgánů, dle kterých žalobkyně nemůže být podřazená pod ustanovení § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud uvedl, že již z prostého znění § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců vyplývá, že pokud rodič (tedy obecně vzato nepochybně příbuzný) nesplňuje podmínky uvedené v § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a není proto považován za rodinného příslušníka podle odst. 1, je příbuzným občana EU neuvedeným v odstavci 1, jak předpokládá § 15a

odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Současně Nejvyšší správní soud uvedl, že správní orgány v předmětných rozhodnutích zastávaly nesprávný právní názor, že přiměřenost dopadů těchto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně nemusí posuzovat. Žalovaná rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 16. 7. 2019 zrušila a věci mu vrátila k novému projednání.

21. Správní orgán I. stupně rozhodnutími ze dne 18. 8. 2022, č. j. OAM-1840-38/PP-2019 žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky s odkazem na § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců znovu zamítl a současně dle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobkyni stanovil lhůtu k vycestování z území České republiky 30 dnů ode dne právní moci těchto rozhodnutí. Žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 18. 8. 2022 rozhodnutím ze dne 13. 10. 2022, č. j. MV-167959-4/SO-2022. Žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2022 zamítl Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutím ze dne 28. 4. 2023, č. j. 31 A 34/2022-56. Nejvyšší správní soud však rozsudkem ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75 předmětné rozhodnutí krajského soudu i rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2022 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
22. Nejvyšší správní soud uvedl, že krajský soud vycházel z nesprávného skutkového zjištění, pokud uzavřel, že stěžovatelé (tj. žalobkyně a její manžel) nikdy neměli pobytové oprávnění, ačkoliv ze správního spisu vyplývá, že jim bylo v minulosti opakovaně udělováno vízum a následně i povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Tato vada řízení mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť na tomto skutkovém závěru krajský soud založil své právní posouzení. Současně Nejvyšší správní soud konstatoval, že krajský soud i správní orgány nesprávně posoudily právní otázku, na jejímž základě k tomuto skutkovému závěru dospěly, což samo o sobě odůvodňovalo kasační zásah. Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že krajský soud opomenul vyrozumět syna stěžovatelů, státního občana České republiky, jako možnou osobu zúčastněnou na řízení, přestože jeho právo na rodinný a soukromý život mohlo být napadeným rozhodnutím přímo dotčeno. Připomněl přitom, že soud je povinen aktivně zjišťovat okruh osob zúčastněných na řízení a umožnit jim uplatňovat jejich procesní práva, a to i tehdy, pokud nebyly účastníky předchozího správního řízení, přičemž i tato vada řízení mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců je ve spojení s § 15a odst. 3 nutno vykládat jednotně pro dynamické i statické situace rodinných příslušníků občanů Evropské unie a České republiky. Pojmy v tomto ustanovení použité je při absenci výslovné odlišné legislativní volby zákonodárce nutno vykládat shodně, neboť prostřednictvím § 15a odst. 3 došlo k vnitrostátnímu dorovnání, kterým byla úprava vycházející ze směrnice 2004/38/ES rozšířena i na statické širší rodinné příslušníky občanů České republiky. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 je proto třeba vykládat v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, judikaturou Soudního dvora Evropské unie a účelem této právní úpravy, jímž je zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu. Ze znění čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES přitom plyne, že pro naplnění definice další oprávněné osoby není požadováno, aby rodinný příslušník měl ve státě, z něhož přichází, povolení pobyt, a členské státy nemohou do této definice vnášet dodatečná kritéria nad její rámec. Nejvyšší správní soud proto dovodil, že při výkladu § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců nelze zkoumat kritérium držení pobytového oprávnění ve státě, ze kterého širší rodinný příslušník občana EU nebo České republiky pochází a ve kterém s tímto občanem

před vstupem na území žil ve společné domácnosti, přičemž tento závěr se s ohledem na výslovné vnitrostátní dorovnání uplatní i na statické širší rodinné příslušníky občanů České republiky. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a napadená rozhodnutí zrušil s tím, že žalovaná je v dalším řízení vázána právním názorem kasačního soudu. Žalovaná rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 18. 8. 2022 zrušila a věci mu vrátila k novému projednání.

23. Správní orgán I. stupně rozhodnutími ze dne 3. 4. 2025 žádosti žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky s odkazem na § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců znovu zamítl a současně dle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobkyni stanovil lhůtu k vycestování z území České republiky 30 dnů ode dne právní moci těchto rozhodnutí.
24. Žalovaná prvostupňové rozhodnutí ze dne 3. 4. 2025 napadeným rozhodnutím potvrdila a shodně se správním orgánem I. stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobkyně není rodinným příslušníkem dle § 15a zákona o pobytu cizinců. Dále uvedla, že v řízení bylo nutné posoudit, zda žalobkyně splňuje podmínky rodinného příslušníka občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že tomu tak není, žalovaná se s tímto závěrem ztotožnila. Konstatovala, že žalobkyně se za rodinného příslušníka považuje z titulu svého syna, který je občanem České republiky. Nesplňuje však podmínky § 15a odst. 1, neboť syn již dovršil 21 let, žalobkyně není manželkou občana EU ani potomkem mladším 21 let a neprokázala závislost na výživě či péči svého syna. Žalovaná doplnila, že syn žalobkyně je od června 2023 ve vazbě a od září 2024 ve výkonu trestu, takže závislost žalobkyně na jeho péči je vyloučena. Žalovaná se zabývala i možností posoudit žalobkyni jako tzv. „širšího rodinného příslušníka“ dle § 15a odst. 2. V této souvislosti podrobně vyložila eurokonformní výklad čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, na který odkazovala žalobkyně. Uvedla, že z unijního práva ani z citované judikatury Nejvyššího správního soudu nelze dovodit nárok rodiče zletilého občana EU na pobyt bez existence specifické závislosti. Pouhé soužití rodiče a dospělého dítěte, nejsou-li zjištěny žádné specifické okolnosti spočívající v závislosti rodinného příslušníka na občanu EU, považuje žalovaná za nedostačující. Žalovaná dále shledala nadbytečným provádět žalobkyni navrhované výsledky, neboť skutkový stav byl podle ní zjištěn dostatečně zjištěn. K námitce týkající se zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života žalovaná uvedla, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně nepředstavuje nepřiměřený zásah. Zdůraznila, že je žalobkyně v produktivním věku, schopná výdělečné činnosti a nic jí nebrání v návratu do země původu, kde může žít i se svými dalšími dětmi. Uvedla rovněž, že jejímu zletilému synovi, občanu České republiky, nic nebrání setrvat v České republice bez rodičů. Žalovaná zdůraznila také trestní minulost manžela a syna žalobkyně. Uzavřela, že žalobkyně nesplňuje podmínky rodinného příslušníka občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců, skutkový stav byl zjištěn v souladu se zákonem a napadené rozhodnutí je zákonné. Odvolání žalobkyně proto nevyhověla.
25. Požadavku Nejvyššího správního soudu vysloveného v jeho rozsudku ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75 týkající se syna žalobkyně, R. K., jako možné osoby zúčastněné na řízení (viz výše) bylo učiněno zadost výzvou ze dne 19. 11. 2025, č. j. 31 A 32/2025-59, kterou byl syn žalobkyně vyrozuměn o tom, že u Krajského soudu v Hradci Králové je pod sp. zn. 31 A 32/2025 vedeno řízení o přezkumu rozhodnutí žalované, k čemuž byla přiložena žaloba ze dne 19. 6. 2025 a zároveň byl vyzván, aby nejdéle ve lhůtě 1 týdne ode dne doručení této výzvy písemně oznámil, zda v tomto řízení bude uplatňovat práva osoby

zúčastněné na řízení. Výzva soudu byla vložena do schránky R. K. dne 8. 12. 2025. Na výzvu nebylo reagováno.

B. Právní závěry

26. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
27. Pro posouzení projednávané věci je rozhodná právní úprava zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 1. 8. 2021. Ustanovení zákona o pobytu cizinců uvedená v tomto rozhodnutí jsou ve znění účinném do 1. 8. 2021.
28. Dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *„[r]odinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.“*
29. Dle § 87e odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců *„[m]inisterstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.“*
30. Dle § 15a zákona o pobytu cizinců
- „(1) Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho*
- a) manžel,*
 - b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,*
 - c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a*
 - d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.*
- (2) Za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že*
- a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud*
 - 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,*
 - 2. je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo*
 - 3. se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo*
 - b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.*
- (3) Ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.“*

31. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, jejíž důvodnost by sama o sobě byla důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, a to i z úřední povinnosti. Žalobkyně spatřovala nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí v tom, že odůvodnění napadeného rozhodnutí není způsobilé dostát zákonným požadavkům.
32. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
33. S odkazem na citované ustanovení správního řádu soud konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 16. 6. 2006, č. j. 4 As 58/2005-65, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.
34. V souvislosti s předmětnou námitkou soud také poznamenává, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65). Jako jeden celek jsou tak vnímána všechna rozhodnutí vydaná v jednotlivých fázích řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2016, č. j. 2 Afs 143/2016-29). Jak ostatně Nejvyšší správní soud konstatoval formou právní věty ve svém rozsudku ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013-25: *„Úkolem odvolacího, resp. rozkladového orgánu, je zejména reagovat na odvolací, resp. rozkladové námitky (§ 89 odst. 2 věta druhá správního řádu z roku 2004). (...) Při soudním přezkumu odvolacího rozhodnutí je třeba vzít v úvahu, že ve správním řízení tvoří rozhodnutí obou stupňů celek.“*
35. Vycházeje ze shora uvedeného je ve věci nutno uvést, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých skutkových zjištění žalovaná ve vztahu k jí vyhlášenému výroku vycházela a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěla. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se též srozumitelným způsobem podává, proč žalovaná považovala námitky uplatněné žalobkyní v odvolání za nedůvodné. Žalovaná se dostatečným způsobem na stranách 12 až 13 napadeného rozhodnutí vyjádřila k otázce dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejich dětí a odůvodnila, proč dopad napadeného rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejich dětí. Žalovaná rovněž přezkoumatelným způsobem vyjádřila k tomu, proč žalobkyně nenaplnuje předpoklady uvedené v § 15a zákona o

pobytu cizinců pro to, aby byla považována za rodinného příslušníka občana České republiky. Navíc není ani povinností správního orgánu reagovat na každou jednotlivou úvahu obsaženou v podání, postačí je-li z odůvodnění zřejmá ucelená právní argumentace vztahující se ke skutečnostem rozhodným pro posouzení věci, což bylo v daném případě splněno. Krajský soud uzavírá, že rozhodnutí žalované dostalo výše uvedeným judikturním kritériím, a proto námitce nepřezkoumatelnosti nepřisvědčil.

36. Úvodem věcného posouzení argumentace žalobkyně je třeba upozornit také na fakt, že řízení podle § 87b zákona o pobytu cizinců je správním řízením o žádosti cizince, který OAMP žádá o povolení k přechodnému pobytu. Předmětné řízení je tedy primárně ovládáno dispoziční zásadou a bylo proto ve vlastním zájmu žalobkyně tvrdit a osvědčit splnění zákonných podmínek k udělení pobytového oprávnění (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 358/2017-33, ze dne 25. 9. 2013, č. j. 6 As 30/2013-42, ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016-36, ze dne 5. 4. 2018, č. j. 9 Azs 438/2017-25, či ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017-36). Žalobkyně byla tudíž povinna jednoznačně označit důkazy na podporu svých tvrzení (srov. např. rozsudky nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2018, č. j. 7 Azs 371/2018-29, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, nebo ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018-57). Jinými slovy, v řízení o podané žádosti ležela primární povinnost jednat aktivně na samotné žalobkyni, nikoliv na správním orgánu I. stupně (či poté na žalované).
37. Žalobkyně v projednávané věci tvrdí, že splňuje podmínky pro postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Soud se proto zabýval otázkou, zda žalobkyně skutečně naplňuje definici některé z kategorií rodinných příslušníků uvedených v § 15a citovaného zákona. Z odstavce 1 tohoto ustanovení je zřejmé, že žalobkyně není rodinným příslušníkem podle § 15a odst. 1, neboť není manželkou občana EU, nejde o rodiče pečujícího o občana EU mladšího 21 let (syn žalobkyně byl v době rozhodování starší 21 let, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2018, č. j. 1 Azs 137/2017 - 37) a žalobkyně není potomkem občana EU. Zbývá posoudit variantu § 15a odst. 1 písm. d), podle které by žalobkyně mohla být rodinným příslušníkem jakožto předek občana EU závislý z důvodu uspokojování svých základních potřeb na výživě nebo péči poskytované občanem EU. K tomuto posouzení se jakožto kasační soud v předchozím řízení vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 Azs 63/2021 – 63, v němž uvedl, že *“§ 15a zákona o pobytu cizinců týkající se definice rodinných příslušníků je nutné vykládat v souladu s právem EU, konkrétně s čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 1 a 2 Směrnice (k tomu viz body 33 až 38 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016 - 29). V případě citovaného ustanovení je potřeba vyložit pojem „být závislý na výživě“ s ohledem na pojem transponovaného čl. 2 bod 2 písm. d) Směrnice „být vyživován“. Z relevantní judikatury Soudního dvora vyplývá, že „skutečnost, že rodinný příslušník je z důvodu takových osobních okolností, jako jsou jeho věk, odborná kvalifikace a zdravotní stav, považován za osobu mající rozumné vyhlídky najít si zaměstnání a kromě toho má v úmyslu v hostitelském členském státě pracovat, nemá vliv na výklad podmínky „být vyživován“, jež je uvedena v tomto ustanovení“ (např. rozsudky Soudního dvora ze dne 16. 1. 2014, Reyes, C-423/12, bod 33). Ačkoliv se uvedená judikatura vztahovala konkrétně ke zletilému závislému potomku občana EU, je nepochybně aplikovatelná i na závislé předky občana EU. V tomto ohledu je tedy potřeba korigovat názory správních orgánů a krajského soudu. Není totiž důležité, zda existuje vidina toho, že si stěžovatelé budou moci v budoucnu zajišťovat svou podnikatelskou činností výživu a přestanou splňovat podmínky pro udělení*

- přechodného pobytu. Podstatné je, zda situace závislosti existuje v okamžiku, kdy žádají o připojení k občanu EU, kterým jsou vyživováni (např. rozsudky Soudního dvora ze dne 16. 1. 2014, Reyes, C-423/12, bod 30, a ze dne 9. 1. 2007, Jia, C-1/05 bod 37). Z české právní úpravy pak vyplývá, že se může rodinný příslušník stát závislým na občanu EU až na území ČR (viz důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. - II. Zvláštní část, ČÁST DRUHÁ Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k bodu 4 – k § 15a).*
38. *Nejvyšší správní soud však nesouhlasí se stěžovateli, že by byli na synovi skutečně závislí ve smyslu judikatury Soudního dvora i Nejvyššího správního soudu a že je materiální podpora stěžovatelů zajištěna jejich synem - občanem EU (např. rozsudky Soudního dvora ze dne 16. 1. 2014, Reyes, C-423/12, bod 21, a ze dne 9. 1. 2007, Jia, C-1/05 bod 35). Uvedené totiž ze zjištěného skutkového stavu nevyplývalo.”*
39. *S ohledem na shora uvedené krajský soud dodává, že již v předchozích řízeních nebyl syn žalobkyně faktickým živitelem rodiny. Z výpovědi syna vyplynulo, že manžel žalobkyně vedl rodinné podniky a na syna převedl pouze jednu ze společností, přičemž manžel se nadále staral o finanční záležitosti. Tyto skutečnosti vyvolávají značnou pochybnost o závislosti žalobkyně na synovi, přičemž žalobkyně nepředložila žádné důkazy, které by uvedená zjištění vyvrátily. Nejvyšší správní soud proto v kasacním řízení výslovně konstatoval, že nebylo prokázáno, že by žalobkyně se svým manželem byli na synovi závislí. Stejně tak pouhá skutečnost, že žalobkyně má se svým synem dobré vztahy a dlouhodobě s ním žije ve společné rodině, sama o sobě neznámá, že by na něm byla fakticky závislá. Lze tedy uzavřít, že žalobkyně v řízení neprokázala naplnění podmínek § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Nelze proto žalobkyni považovat za rodinného příslušníka občana EU v rámci úzké definice podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců.*
40. *Za této situace však bylo namísto posoudit, zda žalobkyně nespĺňuje podmínky tzv. širšího rodinného příslušníka podle § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, jak sama namítá. Podle § 15a odst. 2 písm. a) se za rodinného příslušníka občana EU považuje též cizinec, který prokáže, že je příbuzným občana EU neuvedeným v odstavci 1, pokud např. *ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti.* Žalobkyně je nepochybně příbuznou občana EU (matkou syna, který je občanem ČR) a jelikož nespĺňuje podmínky odst. 1, jedná se o příbuznou neuvedenou v odstavci 1. Nejvyšší správní soud v této souvislosti zdůraznil, že pokud rodič občana EU nespĺňuje podmínky definice v § 15a odst. 1 (typicky kvůli věku dítěte či absenci závislosti), je tím dán status “příbuzného neuvedeného v odstavci 1” a nic nebrání posouzení jeho žádosti podle § 15a odst. 2 písm. a). Jinak řečeno, skutečnost, že žalobkyně je matkou občana EU, nevylučuje aplikaci § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, pokud nespĺnila podmínky odstavce 1 (viz rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 Azs 63/2021-63, bod 32).*
41. *Krajský soud považuje za podstatné nejprve shrnout judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 13. 11. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023-75, v němž uvedl, že *„byť stěžovatelé nejsou rodinnými příslušníky občanů EU spadající do působnosti směrnice 2004/38/ES, jeho judikatura, a to včetně rozhodovací činnosti rozšířeného senátu, již v minulosti dovodila, že prostřednictvím tzv. vnitrostátního dorovnání obsaženého v § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, v použitelném znění, má být na základě jasného pokynu českého zákonodárce v těchto situacích (statických a širších rodinných příslušníků) právo EU rovněž zohledněno (...)* Lze proto shrnout, že ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu*

cizinců je ve vztahu k migrujícím širším rodinným příslušníkům občanů EU (ČR), tedy případy dynamických situací, nutné vykládat stejně jako v případě ostatních rodinných příslušníků, se kterými zákonodárce jejich situaci ztotožnil. “

42. V citovaném rozsudku se Nejvyšší správní soud rovněž zabýval otázkou, zda je pro naplnění § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců vyžadováno, aby tato osoba byla držitelem pobytového oprávnění či občanem státu, ze kterého pochází a ve kterém žila před vstupem na území ČR s tímto občanem EU (ČR). K tomu Nejvyšší správní soud uvedl, že „*definice širšího rodinného příslušníka občana EU (ČR) podle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, která transponuje definici dalších oprávněných osob podle čl. 3 odst. 2 první pododstavce písm. a) směrnice 2004/38/ES, nemůže nad rozsah směrnice obsahovat další dodatečné kritérium. Tedy ani to, že ve státě, ze kterého rodinný příslušník přichází, měl povolen pobyt. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců tento požadavek zavádí, aniž by jakkoliv osvětlilo, proč a zda se chtěl zákonodárce v případě statických širších rodinných příslušníků občana ČR (viz odkaz v § 15a odst. 3 zákona) odchýlit od jinak stejného pojmosloví, které má platit pro všechny výše uvedené a zákonem upravené čtyři skupiny osob (migrující/statické, užší/širší rodinné příslušníky).*
43. *Nejvyšší správní soud navíc podotýká, že aktuální znění ustanovení obsahujícího danou definici, které je účinné od 2. 8. 2021 [§ 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců], již tuto podmínku neobsahuje. Toto ustanovení po účinnosti novelizujícího zákona č. 274/2021 Sb. stanoví, že rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který je příbuzným občana Evropské unie nebo státního občana České republiky přihlášeného k trvalému pobytu na území a je v zemi, z níž pochází, členem domácnosti tohoto občana Evropské unie nebo státního občana České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 274/2021 Sb. přitom uvádí, že navrhovaný odstavec 3 je přesnou transpozicí článku 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES (str. 30 důvodové zprávy) (...)*
44. *Definici migrujících (dynamických) širších rodinných příslušníků obsaženou v § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců je proto třeba vykládat tak, že pro její naplnění nemůže být zkoumáno kritérium držení pobytového oprávnění ve státě, ze kterého rodinný příslušník občana EU (ČR) pochází a ve kterém žil před vstupem na území ČR s tímto občanem EU (ČR). S ohledem na výslovný odkaz obsažený v § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců v použitelném znění se však tento požadavek musí vztahovat i na nemigrující (statické) širší rodinné příslušníky občanů ČR. “ Při posuzování naplnění podmínek v § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců nemůže být vyžadováno splnění předchozí povolení k pobytu na území ČR, přičemž tato podmínka nemůže být vyžadována ani po nemigrujících širších rodinných příslušnících občanů ČR.*
45. Krajský soud se tak nejprve zabýval § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 zákona o pobytu cizinců, a tedy zda žalobkyně ve státě, jehož je občanem, žila před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti. Tato skutečnost je podle krajského soudu v zásadě nesporná. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně (spolu s celou rodinou) žila do roku 2007 ve společné domácnosti se svým synem v Turecku, odkud rodina přišla do České republiky. Správní orgány ovšem měly za to, že v projednávané věci nebyly prokázány specifické okolnosti, které by osvědčovaly důvodnost pobytu širších rodinných příslušníků občana ČR, které ze závažných důvodů potřebují být v blízkosti občana ČR. Podle žalované žalobkyně neprokázala dostatečnou formu závislosti na občanu ČR. Žalovaná své závěry odůvodnila mimo jiné odkazy na judikaturu Soudního dvora Evropské unie (např. rozsudek SD EU ze dne 15. 9. 2022, C-22/21, SRS; rozsudek SD EU

ze dne 5. 9. 2012, C-83/11, Rahman; rozsudek SD EU ze dne 8. 5. 2018, C-82/16, K.A.; rozsudek SD EU ze dne 15. 11. 2011, č. j. C-256/11, Dereci).

46. Krajský soud se s názorem žalované podpořeným relevantní judikaturou Soudního dvora Evropské unie ztotožňuje. V tomto ohledu lze doplnit též závěry plynoucí z rozsudku Soudního dvora EU ze dne 5. 9. 2012, C-83/11, Rahman, ve kterém bylo konstatováno, že „členské státy nemají povinnost vyhovět každé žádosti o vstup nebo pobyt podané rodinnými příslušníky občana Unie, na které se nevztahuje definice v čl. 2 bodu 2 uvedené směrnice, přestože v souladu s jejím čl. 10 odst. 2 prokáží, že jsou osobami vyživovanými uvedeným občanem;“ dále bylo uvedeno, že cíl čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES „spočívá v zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu prostřednictvím usnadnění vstupu a pobytu osob, které nespádají do definice rodinného příslušníka občana Unie (...), které jsou však k občanovi Unie vázány úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností, jako je ekonomická závislost, skutečnost, že jsou členy domácnosti nebo vážné zdravotní důvody.“ Nejvyšší správní soud pak v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016-29, vyložil, že „účelem směrnice 2004/38/ES je tedy zachování jednoty rodiny v širším smyslu, a to zejména s ohledem na finanční či fyzickou závislost rodinného příslušníka na občanu EU.“ V kontextu shora popsaného zdejší soud dodává, že rovněž zákonnou úpravou stanovenou v § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 je nutno vykládat právě v souladu s čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES, jak ostatně už bylo dříve naznačeno. Ze shora popsaného rovněž vyplývá, že rodinní příslušníci, kteří nespádají do užší definice podle čl. 2 odst. 2 směrnice (resp. § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců), nemají nárok na vstup a pobyt automaticky, ale požívají toliko tzv. výhodnějšího postavení spočívajícího v tom, že členský stát jejich žádost pečlivě posoudí s ohledem na zachování rodinné jednoty v širším smyslu. Účelem uvedené úpravy je umožnit zachování jednoty rodiny i mimo užší okruh rodinných příslušníků, avšak pouze tehdy, existují-li konkrétní skutečnosti svědčící o úzkých a trvalých vazbách takové osoby na občana EU, jako je právě ekonomická či zdravotní závislost.
47. Soudní dvůr EU se v rozsudku ze dne 15. 9. 2022, C-22/21, SRS, zabýval výkladem definice obsažené v čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES a upřesněním kritérií, která musí být za tímto účelem zohledněna. Na položené otázky odpověděl tak, že čl. 3 odst. 2 první pododstavec písm. a) směrnice 2004/38/ES musí být vykládán v tom smyslu, že „pojem „ostatní rodinný příslušník, který je členem domácnosti občana Unie s primárním právem pobytu“, uvedený v tomto ustanovení, označuje osobu, kterou s tímto občanem pojí vztah závislosti založený na úzkých a stálých osobních vazbách navázaných v téže domácnosti v rámci společného domácího života, jenž přesahuje rámec pouhého dočasného soužití, určeného čistě účelovými důvody.“
48. V projednávané věci je rozhodné, zda byla prokázána existence úzkých a stálých rodinných vazeb a společného soužití. Krajský soud dospěl k závěru, že takové mimořádné okolnosti na straně žalobkyně nejsou. Je sice dáno dlouhodobé rodinné soužití matky a syna, avšak, jak bylo uvedeno výše, žalobkyně neprokázala žádnou faktickou závislost na svém synovi ani jinou nutnost osobní péče ze strany syna. Žalobkyně je osobou v produktivním věku, zdravotně soběstačnou a nic jí nebrání, aby byla společně s jejím manželem i ekonomicky soběstačná. Vztah mezi žalobkyní a jejím synem tak postrádá onen kvalifikovaný prvek vzájemné závislosti či zranitelnosti, který směrnice i zákon zamýšlejí chránit v případech širších rodinných příslušníků. Samotné citové vazby a skutečnost, že žalobkyně se synem dobře vychází a přeje si s ním nadále žít ve společné domácnosti, nelze bez dalšího

považovat za “závislost” ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců ani za okolnost vyžadující zachování jednoty rodiny za každou cenu.

49. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, neboť nesplňuje podmínky definice podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a ve světle výše rozebraného eurokonformního výkladu u ní nelze shledat ani takové specifické vazby podle § 15a 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, které by odůvodňovaly přiznání pobytového statusu. Napadené rozhodnutí žalované, jímž byla žádost žalobkyně zamítnuta podle § 87e odst. 1 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, tedy netrpí nezákonností. Soud shodně s žalovanou dospěl k závěru, že žalobkyně není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců.
50. Pokud jde o námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, porušení zásady materiální pravdy podle § 3 správního řádu, jakož i zásady zákonnosti, v důsledku čehož mělo dojít k nesprávné právní kvalifikaci případu, namítá žalobkyně především to, že žalovaná neprovedl navržené výsledky její osoby, případně výsledky jejího syna R.
51. K tomu soud předesílá, že obecně platí, že důkazy se navrhuje k prokázání určitých tvrzení. Podle § 52 správního řádu platí, že účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není povinen provést všechny účastníky navržené důkazy, provede však ty, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009-48, je správní orgán povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést. Aby tak mohl správní orgán učinit, musí již dopředu vědět, jaká tvrzení jimi mají být tím kterým důkazem prokazována. Nezpůsobilým je takový důkazní návrh, který se buď vůbec k žádnému skutkovému tvrzení neupíná, nebo z jehož návrhu je patrné, že ani sám účastník není schopen uvést, co jím má být prokazováno, resp. mají-li snad dokonce relevantní (a předem vůbec nespecifikovaná) skutková tvrzení vyvstat právě až z provedení důkazu. Takový způsob navrhování důkazů není přípustný, neboť zcela obrací shora uvedenou logiku dokazování. Byl-li by akceptován, vedl by ve svém důsledku k zahlcení správních řízení důkazními návrhy, jež by byl správní orgán v zásadě povinen provést, neboť koneckonců nikdy nelze vyloučit, že z jakéhokoli důkazu může vyvstat, třeba i náhodou, alespoň určitým způsobem relevantní skutkový poznatek. Správní orgány by proto nemohly relevantně provést úvahu, který důkaz provést a který nikoli, jak jim ukládá § 52 správního řádu.
52. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalované týkajícími se neprovedení navrhovaných výsledků žalobkyně a jejího syna R. Podle žalobkyně by výsledky prokázaly splnění podmínky pro udělení předmětného pobytového oprávnění a existenci významných vazeb na území České republiky. Krajský soud k tomuto uvádí, že stejně jako žalovaná nemá pochyby o tom, že žalobkyně v Turecké republice žila se svým synem ve společné domácnosti. Správní orgány vycházely při posuzování věci mj. též z informací, které jim v předchozích řízeních v rámci provedených výsledků poskytla žalobkyně a jejich syn R., přičemž další detaily z historie a podoby soužití nejsou pro posouzení věci relevantní a provedení důkazů navrhovaných žalobkyní by tak bylo nadbytečné. Jelikož skutečnosti rozhodné pro posouzení daných věcí jsou ze správních spisů známy, krajský soud konstatuje, že správní orgány zjistily v případě žalobkyně stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu. Krajský soud dodává, že navržené důkazy

nemohly přinést skutková zjištění relevantní pro rozhodnutí o předmětné žádosti. Správní orgány tedy nepochybily, když neprovedly výslech žalobkyně ani jejího syna.

53. K námitce týkající se nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobkyně soud uvádí, že zákon o pobytu cizinců obecně nestanoví pro případ, kdy žalovaná zamítá žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu cizince z důvodu, že cizinec není rodinným příslušníkem občana EU, povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 174a téhož zákona. Správní orgány se v návaznosti na námitky žalobkyně tímto posouzením přesto zabývaly, a to v rozsahu možného porušení čl. 8 Úmluvy; správní orgány takovou povinnost s ohledem na čl. 8 Úmluvy mají tehdy, pokud cizinec vznesl konkrétní námitku nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého či rodinného života a zároveň jím tvrzená nepřiměřenost není již na prvý pohled nemyslitelná či jen zdánlivá (viz např. rozsudek NSS ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31). K tomu rovněž viz rozsudky NSS 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 83/2015-31, ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016-29, č. 3536/2017 Sb. NSS, ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017-35, nebo ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30).
54. Soud též konstatuje, že v obecné rovině rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. blíže rozsudky NSS ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011 - 65, ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 71/2010 - 112, či ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 -39; a náleží Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).
55. Předně je třeba poukázat na to, že žalobkyně v řízení argumentovala tím, že v ČR pobývá již od roku 2007, vytvořila si zde významné sociální i ekonomické vazby, pobývá zde s celou svou rodinou, tj. s manželem a synem R. (kteří nyní vykonávají trest odnětí svobody, avšak nadále je s nimi v pravidelném kontaktu), dále pak také s dcerami H., B. a J. Při návštěvě v zemi původu v roce 2017 se děti žalobkyně chtěly vrátit zpět do ČR, které považují za svůj domov, kde absolvovaly školní docházku, naučily se jazyk, přivykly místní kultuře a vytvořily si zde přátelské vazby. V zemi původu byly naopak nešťastné, nikoho tam neznají.
56. Správní orgány se pak s námitkou nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně vypořádaly dostatečně a přezkoumatelně, vyšly ze shora uvedené judikatury, podle které neudělením pobytového oprávnění může jen zcela výjimečně dojít k nepřiměřenému zásahu do soukromého života cizince. Žalobkyně je v produktivním věku, zdravotně způsobilá a schopná být výdělečně činná. Žalobkyně v řízení neuváděla, žádnou relevantní překážku, z které by šlo usuzovat, že by se nemohla vrátit do země svého původu. Vztahy žalobkyně se synem přitom mohou být zachovávány dostupnými prostředky (telefonický kontakt, návštěvy), přičemž je na vůli syna, zda matku bude následovat. U ostatních dětí, které jsou státními příslušníky Turecké republiky a nedisponují pobytovým oprávněním v ČR, soud neshledal překážky vycestování, a proto neshledal, že by došlo k přetržení rodinných vazeb v míře přesahující běžný rámec.
57. Soud tak ve shodě se správními orgány shledal, že ze správního spisu nevyplývají žádné okolnosti, pro něž by bylo možné zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu považovat za (z hlediska dopadu do rodinného a soukromého života žalobkyně)

nepřiměřené. Odloučení žalobkyně a její rodiny žijící v ČR je nezbytným důsledkem každého nevyhovění žádosti o povolení pobytu rodinného příslušníka občana EU. Samo o sobě však nepředstavuje nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života. Obecně vzato je totiž po cizincích přípustné požadovat v souvislosti s ukončením jejich pobytu na území České republiky i velmi citelné zásahy do rodinného, a ještě více soukromého života, samozřejmě za předpokladu, že nevybočují z mezí přiměřených jejich konkrétním životním poměrům (viz rozsudek NSS ze dne 30. 7. 2021, č. j. 2 Azs 63/2021-63). Jak je uvedeno výše, žalobkyni zůstávají, byť v omezeném rozsahu, zachovány možnosti setkávání se svým synem. K tomu soud doplňuje, že z článku 8 Úmluvy, z jiných mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, ani z ústavního práva nevyplývá nutné právo cizince na vstup a pobyt v zemi, kde pobývá jeho rodinný příslušník (viz rozsudek NSS ze dne 16. 5. 2017, č. j. 2 As 78/2006-64, str. 78).

V. Závěr a náklady řízení

58. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobkyní jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
59. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 30. prosince 2025

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně